

روایت ۳ پاکبان منطقه ۳ که در دل تابستان نجف، زیر پای زائران امام حسین (ع) را نظافت می‌کنند

عشقی سوزان‌تر از گرمای ۵۰ درجه

۳

راه تجربه

محمد رضا فیضی اظهار یک روز کاری،

در حالی که دمای هوا به ۵۰ درجه رسیده بود، رفتیم به سراغ سه پاکبان از منطقه ۳: مردانی که در کوچه پس‌کوچه‌های نجف، با لباس‌های فیروزه‌ای رنگ و ابزار ساده‌شان، بی‌صدایا و مستمر، مشغول خدمت بودند.

این روزهای مانده به اربعین، شهر نجف، با حضور پرشمار زائران، نیازمند رسیدگی مداوم است؛ و نیروهای اعزامی شهرداری مشهد، نقش مهمی در این خدمت‌رسانی ایفا می‌کنند. سه پاکبان اما چیزی فراتر از کار روزمره است: جاروژدن در اوج گرما، جمع‌آوری زباله در ازدحام جمعیت، و حفظ بهداشت مسیری که زائران از آن عبور می‌کنند. برای این سه نفر، خدمت در نجف فقط یک مأموریت اداری نیست. هر کدام با انگیزه‌ای متفاوت آمده‌اند، اما یک چیز در روایت همه‌شان مشترک است: اینکه اینجا طلبیده شده‌اند؛ به نیت نوکری، به امید دعا، و به شوق تمیزکردن زیر پای زائرانی که بادل خسته، از راهی دور آمده‌اند.

● از مشهد تا نجف؛ خدمت برای شقای دختران

هاشم بذرافشان، متولد ۱۳۶۰، از سال ۱۳۸۴ وارد شهرداری مشهد شده است و حالاً در محله گازوخیان شهید خاگزادی خدمت می‌کند. سابقه‌اش تنها به مشهد محدود نمی‌شود؛ مدتی هم در شهرداری تهران و شرکت قطار شهری مشهد فعالیت داشته است.

این سومین بار است که به نجف آمده است؛ اولین بار سال ۱۳۹۴، در شرایطی که وضعیت نظافت این شهر چندان مطلوب نبود. می‌گوید: آن زمان با کمترین

امکانات آمدم و خیلی از زائران از آلودگی‌ها ناراضی بودند، اما حضور پاکبان‌های مشهدی اوضاع را متحول کرد. سال گذشته هم در قالب همین طرح در نجف خدمت کرده و حالا که برای چندمین بار آمده، با همان انگیزه، حتی از مسئولان خواسته است سخت‌ترین محدوده را به او بسپارند. باور دارد این طرح فقط کمک به زائران نیست، بلکه نوعی خودسازی است. می‌گوید: هر جا که باشم، برایم فرقی نمی‌کند؛ تلاش می‌کنم کارم را درست و بدون نقص انجام بدهم. پارسال به خاطر همین دقت، کارگر نمونه شدم.

در شارع امام علی (ع)، زباله‌ای روی زمین نمی‌ماند. ذره‌ذره آسفالت

را با نیت پاک می‌کند. اعتقاد دارد که «طلبیده شده است» و کارش رزق معنوی دارد. پارسال حین اقامه نماز صبح با همان لباس پاکبانی‌اش، یکی از اهالی نجف یک نگین «دُر نجف» به او هدیه داده است؛ امسال اما حاجت دیگری برای جگرگوشه‌هایش

دارد. بغض گلپیش را گرفته است و به سختی می‌گوید: یکی از دخترانم ناشنواست و دیگری هم حال جسمی خوبی

ندارد. اینجا که جارو می‌زنم، با امیرالمؤمنین (ع) حرف می‌زنم. از او می‌خواهم وقتی برگشتم مشهد، شقای بچه‌هایم را هدیه بگیرم.

بذرافشان هر هفته خادم امام رضا (ع) هم هست؛ در صحن قدس، اداره اقامه نماز، میزبان خادمان است و جای تازه دم دستشان می‌دهد که خستگی از تنشان گرفته شود. حالا دلش را از مشهد تا نجف، جارو کشان آورده است.

● از «شیرازی» مشهد تا «شارع علوی» نجف

خلیل مرجانی، پاکبان چهل و هشت ساله مشهدی، نوزده سال سابقه خدمت در شهرداری را دارد. او اکنون برای دومین بار در طرح اعزام پاکبانان به نجف حضور یافته است. محل خدمتش در مشهد، خیابان شیرازی و اطراف حرم امام رضا (ع) است، اما این روزها مسیر خدمتش تا نجف امتداد یافته است.

مرجانی درباره تجربه نخست حضورش که سال ۱۳۹۵ در نجف رقم خورد، می‌گوید: آن سال امکانات به اندازه امروز نبود؛ هوا هم سردتر بود. اما حالا شرایط بسیار بهتر شده است و از نظر کاری هم رضایت دارم.

او از همان لحظه‌ای که نامش در قرعه‌کشی اعلام شد، حس خاصی داشته است: «خیلی خوشحال شدم. گفتم خدایا شکر، امام حسین (ع) طلبیده است. سریع خبر را به خانواده‌ام دادم.»

ساعات کاری‌اش از ۱۳:۳۰ تا ۲۱:۳۰ است؛ دقیقاً در اوج گرمای نجف. با این حال خدمت را سخت نمی‌داند: «وظیفه ما همین است. برای همین آمده‌ایم.»

برای او تفاوتی میان خدمت در مشهد یا نجف نیست؛ هر دو برای من یکسان‌اند. در مشهد دور حرم امام رضا (ع) خدمت می‌کنم، اینجا دور حرم امیرالمؤمنین (ع). انگار این مسیر ادامه همان راه است.»

او برخورد مردم عراق را هم مثبت می‌داند: «بسیاری از آن‌ها وقتی می‌فهمند از مشهد آمده‌ایم، ابراز محبت می‌کنند. حتی درخواست می‌کنند وقتی برگشتیم، نایب‌الزبیره‌شان باشیم.»

می‌گوید: این سفر برای من، هم کار است، هم زیارت. اما مهم‌تر از همه، افتخار نوکری است؛ اینکه زیر پای زائران اهل بیت (ع) را تمیز می‌کنم. برایم افتخار بزرگی است.

● زیر آفتاب نجف، خادمی از خیابان رسالت

غلامحسین رحیمی، متولد ۱۳۵۶ و ساکن خیابان رسالت است. دوسالی می‌شود که در خدمات شهری شهرداری مشهد مشغول به کار است؛ اگرچه پیش از آن، در شرکت‌های مختلف کارگری کرده. هر روز حوالی ساعت ۱۱ خود را به میدان امام حسین (ع) می‌رساند تا با کامیون حمل زباله، سطل‌های بزرگ محله‌های گاز، مسلم، خیرآباد و راه‌آهن را تخلیه کند.

این اولین باری است که برای پاکبانی به نجف آمده؛ گرچه سه سال پیش هم توفیق زیارت با کاروانی از مشهد را داشته، حالا دومین بار است که به این خاک پا گذاشته؛ اما این بار نه در قامت زائر، بلکه به عنوان خادم. می‌گوید: حدود دو ماه قبل، گفتند قرعه‌کشی بین پاکبان‌ها انجام شده است. وقتی فهرست اسامی را در گروه کاری گذاشتند، اسم خودم را به عنوان نفر هشتم دیدم. همان‌جا گفتم به لطف امام هشتم، امام حسین (ع) و امیرالمؤمنین (ع) من را برای خادمی طلبیدند.

رحیمی این روزها از ساعت ۱۳:۳۰ زیر آفتاب داغ نجف، در شارع امام علی (ع) کارش را آغاز می‌کند و تا حوالی ۹ شب ادامه می‌دهد. با گرمای بالای ۵۰ درجه مشکلی ندارد. می‌گوید تفاوتی بین خدمت در مشهد یا نجف نیست؛ «هدفم یکی است؛ خدمت به اهل بیت (ع).»

وقتی مسیر زیر پای زائران تمیز است، آرامش می‌گیرم. دلش با واکنش‌های زائران گرم می‌شود، به خصوص بچه‌های مشهدی‌ها که با دیدنش به گرمی سلام می‌دهند و خدا قوت می‌گویند. در پایان می‌گوید: اگر قسمت شود، دوست دارم سال‌های بعد هم برای خدمت به اینجا بیایم. انگار اینجا دلم بیشتر آرام می‌گیرد.

